

Samudaripé

Det totala dödandet

För en ung resanderom som jag själv är får meningen samudaripé eller baro porrajmos ryggraden att isa till av fasa. Det totala dödandet eller "Uppslukandet" syftar tillbaka på nazisternas systematiska utrotning under 1930-talet, där uppskattningsvis tio miljoner människor dog

Text: Simon Wallengren

Vi har alla hört talas om Nürnberg-rättegångarna och vill gärna tro att förbrytarna blev straffade. Sanningen ser dock annorlunda ut: Av den kvarts

miljon tyskar som ingick i folkmordsapparaten dömdes bara omkring 10 000 av domstolar i väst och 2 500 i öst. Frågan är hur detta kan komma sig?

Man kan få förklaringen genom att granska historien, se bakom de politiska spel olika stater spelade under Förintelsen. 1943 förlorade tyskarna luft-herraväldet över sitt eget land. Denna konsekvens ledde till att de tyska städernas centrala delar bombades och resultatet blev död för tusentals och åter tusentals civila, mestadels kvinnor, barn och gamla då soldaterna (unga män) var vid fronten. Den 8 maj 1945 kapitulerade tyskarna, kriget i Europa var därmed slut.

Storbritanniens premiärminister Churchill hotade redan i juni 1942 med "de allierade domstolarnas rättvisa". I juli ställdes en fråga i underhuset om det fanns någon lista på nazistiska krigsförbrytare som borde ställas till ansvar efter kriget och 1943 gick man med på att tillsätta United Nations War Crimes Commission (UNWCC). Churchill drev på och hösten samma år skrev han på ett utkast om en allierad deklaration om bestraffning av krigsförbrytelser. Dock fick hänsyn råda.

USA hade invaderade Algeriet och hade då tillfångatagit officerare som hade blivit anklagade för tortyr och andra krigsförbrytelser i Jugoslavien. Dessa ställdes inte inför domstol, eftersom man fruktade att tyskarna skulle svara med att ställa tillfångatagna allierade flygare inför rätta för att ha bombat civilbefolkningen i tyska städer.

Kommissionen hade 1944 lyckats samla ihop 184 namn på misstänkta krigsförbrytare. Churchill beordrade omgående att Foreign Office skulle producera en lista med minst 500 namn. Han fick fem.

Problemen låg i resursbristen. Det skulle behövts enorma resurser bara för att förhöra alla flyende krigsfångar. USA:s juridiska enhet ansåg bland annat att man behövde 2 500 tysktalande amerikanska jurister för att behandla problemet. Dessa resurser fanns helt enkelt inte.

Dessutom försvårades det juridiska arbetet genom orimliga krav. En åklagare hade inte mer än nio år på sig att förbereda sig för rättegången. Tyska domstolar ställde krav på ögonvittnen i varje enskilt fall. Ofta kunde själva förhören vara hänfulla, exempelvis om ett vittne kunde skilja på lukten av brända djur och brända människor. Sist men inte minst tilläts nynazistiska "forskare" att delta i processen. (Dessa "forskare" skulle senare bidra till förintelseförnekarnas rörelse)

Det nya demokratiska Tyskland var beroende av de utbildade människor som redan under nazismen hade haft olika nyckelpositioner. Tyskland hade starka kort mot de resurssvaga allierade som själva hade gjort sig skyldiga till folkmord (både genom bombandet av tyska civila och genom angrepp på egna minoritetsgrupper).

Jag har den tanken och delar den med många andra, att nazismens brott mot romer och resande inte har uppmärksamats lika mycket som brotten mot andra grupper, exempelvis judarna. Jag letar febrilt i min historiebok efter saknad historisk fakta så som "jaga zigenarveckan" eller det faktum att kraven var dubbelt så hårda för vem som var "zigenare" än för dem som var jude. Innan jag fick denna information hade jag tröstat mig med att mitt folk i varje fall fick upprättelse genom att förbrytarna blev straffade. Nu vet jag att så inte är fallet. Tusentals förbrytare levde bekväma liv runt om i världen, ofta med full pension som före detta tyska tjänstemän, medan deras offer aldrig fick upprättelse. Inte heller kan de demokratiska allierade länderna anses ha gjort rätt mot oss (USA, Storbritannien, Ryssland osv) och då talar jag inte om de icke-allierade demokratiska länderna som exempelvis Sverige.

Sverige spelade en minst sagt en framträdande roll inom rashygienen. Herman Lundborg (rashygienens svenska frontfigur) ställde tidigt krav på regeringen att föra en aktiv befolkningspolitik. Han var övertygad om att de mörkhårigas öde var idioti och brottslighet. Sverige genomförde också denna sociala ingenjörskonst, vilket resulterade i att många nära familjemedlemmar till mig fick ovärdiga liv.

Något som är intressant att poängtera är att Sverige använde sig av denna "ingenjörskonst" främst efter andra världskriget. Kanske var den svenska medvetenheten större än vad man tidigare har trott? Kanske var Sverige medvetet om att chansen att bli uppmärksam som en nazistisk stat inte var stor då nästan varje europeiskt land var skyldiga till folkmord? Jag börjar tro att socialdarwinismen, de allierades bombningar på tyska civila och Herman Lundborgs idéer har haft större inverkan på mitt liv än vad jag tidigare har trott.

Källor:

Sven Lindqvist (Avsikt att förinta)

Ian Hancock (We are the Romani People)

Hans Almgren, Börje Bergström, Arne

Löwgren (Alla tiders historia, tredje upplagan)